

Motion till riksdagen 2020/21:3964

av Elisabeth Svantesson m.fl. (M)

med anledning av prop. 2020/21:155 Ändringar i regelverket om hantering av finansiella företag i kris

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska se över och återkomma med ett nytt förslag så att EU:s krishanteringsdirektiv fullt ut genomförs i lagen (2015:1016) om resolution för att reducera riskerna för snedvriden konkurrens och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen har överlämnat en proposition till riksdagen med förslag på åtgärder för att stärka regelverket om hantering av finansiella företag i kris. Förslagen anpassar svensk rätt till nya bestämmelser i EU:s tillsynsförordning och genomför nya regler i EU:s krishanteringsdirektiv i svensk rätt.

För att säkra en effektiv hantering av banker i kris ställer EU:s krishanteringsdirektiv krav på att systemviktiga banker ska ha tillräckligt med kapital och skulder som kan användas för att skrivas ned eller omvandlas till kapital. Detta krav benämns MREL (minimum requirement for own funds and eligible liabilities). De nya reglerna i EU:s uppdaterade krishanteringsdirektiv, som nu ska genomföras i svensk lag, innebär en uttömmande reglering av hur MREL-kravet ska uttryckas, bestämmas och uppfyllas. Bland annat regleras i vilken mån resolutionsmyndigheten kan ställa krav på att MREL-kravet ska uppfyllas med kapitalbas och efterställda skulder, det s.k. efterställningskravet.

Regeringen har i propositionen Ändringar i regelverket om hanteringen av finansiella företag i kris (prop. 2020/21:155) valt att inte implementera centrala delar av EU:s krishanteringsdirektiv. Genom att utelämna vissa bestämmelser i det svenska genomförandet möjliggör regeringen för en tillämpning som innebär att svenska banker kan åsättas ett efterställningskrav som är väsentligt högre än det som kan åsättas enligt

direktivets uttryckliga explicita begränsningar. Konkret handlar det om ytterligare ett krav som motsvarar det s.k. kombinerade buffertkravet. Det innebär att det s.k. efterställningskravet kan komma att sättas väsentligt högre i Sverige än i resten av Europa, i strid med direktivets bestämmelser i relevanta delar. Direktivets explicita begränsningar var ett sätt att säkerställa en harmoniserad implementering och tillämpning av efterställningskravet.

Svenska banker har redan höga kapitalkrav i en europeisk jämförelse. Det kombinerade buffertkravet för de flesta systemviktiga svenska banker motsvarar i dag 6,5 procent av riskvägda tillgångar, vilket är dubbelt så högt jämfört med genomsnittet i EU. På sikt, när den kontracykliska bufferten kan förmodas öka, kommer det kombinerade buffertkravet att bli väsentligt högre och Sverige riskerar i än större omfattning att avvika från resten av EU.

Resolutionsmyndigheten kan fastställa efterställningskravet på två sätt. Enligt ändringarna i krishanteringsdirektivet (artikel 45b.7) får det s.k. alternativa efterställningskravet inte överskrida det högre av a) 8 procent av totala skulder och eget kapital, eller b) det kombinerade buffertkravet, två gånger kapitalbaskravet och två gånger de särskilda kapitalbaskraven. Av bestämmelsen framgår också att det är summan av kapitalbas och efterställda skulder för att möta det kombinerade buffertkravet och efterställningskravet som regleras. Denna del av bestämmelsen saknas i det svenska genomförandet i 4 kap. 15 § lagen (2015:1016) om resolution, förkortad LOR. Det innebär i praktiken att en svensk resolutionsenhet kan behöva uppfylla det alternativa efterställningskravet med ett belopp som motsvarar dels de explicita begränsningarna i artikel 45b.7, dels det kombinerade buffertkravet.

Redan med direktivets explicita takbegränsningar så kan Riksgälden ställa ett efterställningskrav som skulle vara betydligt högre än det bedömda snittet för europeiska banker. Detta kan innebära att svenska banker i hög utsträckning blir beroende av en typ av marknadsfinansiering som är dyrare än annan finansiering och i en finansiell kris kommer att vara svårare att refinansiera, vilket ökar sårbarheten för svenska banker och det svenska finansiella systemet. Regeringens förslag kan därför komma att snedvräta konkurrensen, inte bara utanför Sverige, utan även inom Sverige där banker med huvudkontor utanför Sverige kommer att ha väsentligt lägre krav från den gemensamma resolutionsnämnden (SRB) än vad Riksgälden kan ställa på svenska banker.

Elisabeth Svantesson (M)

Edward Riedl (M)

Mattias Karlsson i Luleå (M)

Jan Ericson (M)

Sofia Westergren (M)